

Redegørelse Dansk Juletræsdyrkerforening 2003

Af Kaj Østergård, Bent K. Christensen, Henrik Mainz og Jan Jürgensen

Redegørelse for Dansk Juletræsdyrkerforenings aktiviteter i år 2003.

Afsætningen af vores produkter var i 2003 lige så besværlig som i de foregående år, og er hovedproblemet for branchen! Det problem bliver ikke løst af dygtige dyrkere, men af dygtige sælgere, og her ligger fremtidens største udfordring for foreningen.

Et lyspunkt er, at efterspørgslen og afsætningen på de små træer blev bedre. Dette er vel det bedste tegn på, at perioden med overproduktion nu begynder at komme ind i slutfasen. I 2003 oplevede vi, som i de foregående år, en stramning af sorteringen og en udtalt omdøbning af partierne. Det europæiske sorteringsreglement bliver kort sagt fortsat fortolket helt anderledes i Danmark end i de lande, vi eksporterer til. Der blev ikke udsolgt, men mængden af usolgte træer hos foreningens medlemmer er begrænset.

Priserne på klip af nordmannsgran kom også under pres i nedadgående retning. Imidlertid viste det sig i løbet af sæsonen, at tørkeskader medførte mangel på grønt af god kvalitativt, og de professionelle producenter forstod at udnytte denne situation. For nobilis klippegørret lykkedes det at fastholde priserne på det foregående års niveau. Her har vi et godt produkt, og der er et stabilt marked for velsorterede partier, men der er for mange i vores branche, der gennem dårlig købmandskab sælger usorteret nobilis alt for billigt.

Indenfor dyrkningsområdet har foreningen fortsat sin linie med opbygning af solide videndatabaser, samt sikret et landskonsulentniveau i vores rådgivning. Vi arbejder fortsat videre på linien med off label godkendelser for de planteværnsmidler, som branchen med fordel kan anvende. Udviklingen af miljøvenlige dyrkningsformer har sammen med produktforbedring været to centrale indsatsområder i løbet af året.

Produktionsafgiftsfonden kom i gang igen i 2003. Imidlertid var starten noget sen, og det medførte en forcering af afsætningsaktiviteterne. Her, efter sæsonen, kan vi dog konstatere, at den markedsfremmende effekt af de mange tiltag har været god. I løbet af foråret 2004 bliver der lavet en analyse af tiltagens effekt.

“Foreningens formål er - i samarbejde med Dansk Skovforening - at fremme afsætningen af pyntegrønt (juletræer og klippegrønt).”

Organisations forhold

Bestyrelsen

Dansk Juletræsdyrkerforening bliver ledet af en bestyrelse, som består af følgende 11 personer:

“ Afsætning – hovedproblemet for branchen. Det problem bliver ikke løst af dygtige dyrkere, men af dygtige sælgere. ”

Amalievej 20

1875 Frederiksberg C

Tlf. 3324 2455 Fax 3326 0196

www.ps-xmastree.dk

Gårdejer Henrik Nissen, (formand), Toftlund, Aabenraa

Godsejer Johan Scheel, (næstformand) Ryegaard Skov- og Landbrug, Kirke Såby
Juletræsproducent Lars Vittrup-Pedersen, (næstformand) Christiansfeld

Godsejer Bernt Johan Collet, Lundbygaard Gods, Lundby

Skovrider Michael Glud, Hedeselskabet, Fårvang

Skovrider Finn Jacobsen, Langesø Skovbrug, Morud

Godsforvalter Bo Jung, Mølleskoven med flere, Store Merløse

Skovejer og Advokat Peter De Neergaard, Lorup Skovdistrikt, Sorø

Juletræsproducent Poul Nicholaisen, Horsens

Skovfoged Kim Bech Nielsen, Weddelsborg, Ejby

Juletræsproducent Anni Skov, Holdflod, Vildbjerg

Bestyrelsen er herudover suppleret med følgende to observatører:

Forstfuldmægtig Claus Rasmussen, Skov- og Naturstyrelsen

Seniorforsker Ulrik Bräuner Nilsen, Skov & Landskab, KVL.

Der har i årets løb været holdt 8 bestyrelsesmøder, og herudover har Forretningsudvalget været samlet 2 gange.

Sekretariatet

I sekretariatet er der ikke sket udskiftninger i løbet af 2003. Det består fortsat af 5,5 helårsmedarbejdere samt en studentermedhjælp til forsendelse, kopiering og diverse arbejder.

Arbejdet i bestyrelsen

Bestyrelsens arbejde i 2003 har - udover den daglige drift - især drejet sig om følgende:

- Produktionsafgiftsfonden
- sekretariatet
- markedsføringsprojekter
- markeds- og prisforhold
- sortering af juletræer herunder Original Nordmann ordningen

- afsætningsaktiviteter
- internationalt samarbejde, herunder faste møder med nordtyske producenter.

Bestyrelsen har specielt behandlet markedernes udvikling, ligesom prisniveau og spredning af markedsinformation har været højt prioriterede emner. Endelig har eftervirkningerne af det manglende afsætningsfremme i 2002 optaget bestyrelsen.

Bestyrelsen har i 2003 anvendt megen tid på et enkelt projekt: Original Nordmann Direct, der ikke forløb som planlagt. Dette emne blev behandlet på generalforsamlingen sidste år, og er nu helt afsluttet.

Produktionsafgiftsfonden (PAF)

Som tidligere nævnt kom Fonden i gang igen i 2003. Forud var gået en meget langvarig sagsbehandling i EU. I forbindelse med sagsbehandlingen blev der rejst en række spørgsmål, som sekretariatet, i et konstruktivt samarbejde med Skov- og Naturstyrelsen, brugte megen tid på at besvare. Den endelige godkendelse medførte, at Fonden kunne begynde arbejdet i forsommeren. Fonden er godkendt for en ny 5 års periode.

Arbejdet med, igen at få opdaterede oplysninger fra producenterne, har været meget tidskrævende. I den forbindelse har vi kunnet konstatere, at ca. 1.500 ha er taget ud af drift i perioden fra 2001 til 2003. Denne tendens fortsætter i 2004.

Efter fondens genopståen har der været rigtig mange ansøgninger, og de mange projekter lægger tidsmæssigt stort beslag på sekretariatets medarbejdere. Hvis alle egnede projekter skulle bevilges, ville de økonomiske midler, der er til rådighed, blive anvendt adskillige gange, og det er derfor nødvendigt at foretage en hård prioritering.

Medlemssituationen

Foreningens medlemstal er rimeligt stabilt. Ordningen, hvor nye medlemmer får medlemskabet i resten af det første kalenderår gratis, giver gode muligheder for nye medlemmer til at danne sig et indtryk af foreningen. Imidlertid medfører de dårlige priser, at mange producenter afvikler deres produktion. Det giver alt andet lige en tilbagegang i både medlemstallet og kontingentgrundlaget, som jo nu bliver udregnet på baggrund af produktionsarealet. Vi mærker ligeledes, hvordan de meget dårlige økonomiske vilkår for skovbruget som helhed medfører, at mange større ejendomme ved

“ ... ca. 1.500 ha er taget ud af drift i perioden fra 2001 til 2003. ”

x 12

Bladene er for mange medlemmer den direkte kontaktflade til foreningen. Nyhedsbrevet Korte Meddelelser er kommet 37 gange eller mere end hver anden uge. 4 gange i løbet af året har det fået følgeskab af magasinet PS Naledrys.

en kritisk gennemgang af regnskaberne, vælger at spare på foreningskontingenterne.

ERFA-grupper

I foråret 2003 blev der etableret yderligere 8 ERFA-grupper i foreningen, og nu benytter næsten 200 medlemmer sig af muligheden for at udveksle erfaringer, viden og meninger med hinanden. Medlemmerne i flere grupper har ligefrem etableret egentlig samarbejde omkring direkte salg. Grupperne er selvstyrende, og fungerer alle på egne præmisser og regler. Sekretariatet hjælper gerne med den skriftlige kommunikation i gruppen, der også har mulighed for et årligt gratis konsulentbesøg på et af gruppens møder. Fra sekretariatets side sker der en løbende dialog med grupperne omkring eventuel optagelse af nye medlemmer, som via sekretariatet viser interesse for at deltage i en ERFA-gruppe.

Fællesområdet

Branchepolitisk arbejde

Dansk Juletræsdyrkerforening bliver i stigende omfang involveret i det branchepolitisk arbejde. I centraladministrationen er der en øget tendens til at bruge systemet med høring af brancheorganisationer. Vi priori-

terer helt bevidst arbejdet omkring ny lovgivning på områder, som regulerer forholdene for juletræs- og klippegrøntproducenter, højt. I 2003 har dette drejet sig om Skovloven, Landbrugsloven, Naturbeskyttelsesloven og de hertil hørende bekendtgørelser. Udover de egentlige lovrevisioner arbejder vi med en række bekendtgørelser, der regulerer områder omkring frø og planteskoler, planteværn, gødning og kemikalielovgivningen samt en række afgifter.

Tidsskrifter

37 gange i år 2003 – eller mere end hver anden uge – er et nyt nummer af Korte Meddelelser kommet frem til vores ca. 2.000 informationsmodtagere. Yderligere 4 gange har posten haft travlt med at aflevere magasinet PS Naledrys.

For mange medlemmerne er magasinet PS Naledrys og nyhedsbrevet Korte Meddelelser kontaktpunktet til foreningen. Det er i denne informationsstrøm af både aktuelle nyheder, men også artikler, som kan gemmes og fin-

“ Vi prioriterer helt bevidst arbejdet omkring ny lovgivning... ”

des frem igen, at man mærker, at man får valuta for sine kontingentkroner. Foreningen blev derfor også ramt på en af sine kerneydelser, da bladportostøtten faldt væk fra 1. marts 2004. Mange medlemmer har gennem de seneste år vænnet sig til at modtage Korte Meddelelser pr. fax eller e-mail, og det vil fortsat være muligt fremover uden ekstra beregning.

Bladene har nu fundet et godt og robust leje, men der er stadig plads til nye tiltag og udvikling. De gamle numre af Korte Meddelelser har længe været tilgængelige på medlemsdelen af foreningens hjemmeside, og her er det også muligt at lave en søgning på et bestemt ord og på den måde hurtigt finde frem til de numre, hvor emnet har været omtalt. Artiklerne fra PS Nåledrys er desværre endnu ikke tilgængelige på samme måde, men det er tanken på lidt længere sigt at lade udvalgte artikler indgå i et dyrknings- og afsætningsbibliotek.

Hjemmesiden

Siden hjemmesiden blev fornyet i 2001 er der lige så stille sket en udbygning. Bruger-kredsen bliver udvidet i et roligt, men stabilt tempo, så mere end halvdelen af foreningens medlemmer i dag er registreret som brugere med password til siden.

Små tiltag er løbende blevet tilføjet, men trods kurser er sekretariatets viden og muligheder for programmering af hjemmesider begrænset, og derfor ligger en række opgaver og udbygninger fortsat og venter. Målsætningen er, at hjemmesiden skal være brugervenlig og med en overskuelig opbygning af de mange informationer. Hovedelementet er fortsat den løbende information til medlemmerne.

Et af de meget populære tiltag har været handelsbørsen, som blev introduceret i 2002. I sæsonen 2003 har børsen været brugt rigtigt flittigt, og via dette forum er der blevet gennemført adskillige handler.

PR og presse

Igen i år har kontakten til både de trykte og de elektroniske medier været god. I praksis er Dansk Juletræsdyrkerforening en organisation, der altid bliver spurgt, når pressen ønsker yderligere information; både med hensyn til faktuelle oplysninger, men også for at komme i kontakt med producenter og der at møde holdninger eller skabe en fængende billedflade i indlægget.

I udlandet oplevede vi, hvordan enkelte producentorganisationer er utilfredse med de danske nordmannsgraners stærke dominans på markedet. Det førte til flere useriøse indslag i lokale medier på nogle af vore eksportmarkeder. Flere eksportører anmodede Dansk Juletræsdyrkerforening om hjælp, og vi udsendte derfor pressemeddelelser, der på objektiv vis beskrev, hvordan de danske træer bliver produceret og transporteret.

“ I sæsonen 2003 har handelsbørsen været brugt rigtigt flittigt. ”

Op mod jul lancerede Danmarks Naturfredningsforening den traditionelle historie om brugen af planteværnsmidler og gødning i produktionen af juletræer. Forskningsresultater fra FSL kunne dog umiddelbart tilbagevise en stor del af Naturfredningsforeningens

udsagn som faktisk forkerte. Målet var at skabe opmærksomhed for at påvirke revisionen af Skovloven. Danmarks Naturfredningsforening ønsker, at brugen af planteværnsmidler og kunstgødning bliver forbudt i skoven. Derfor blev juletræerne bragt i fokus. Det er tanken, at vi i 2004 vil være mere offensive på dette område, idet Naturfredningsforeningens omgang med faglige kendsgerninger er yderst lemfældig.

Langesø-messen

Messen blev afviklet, som traditionerne byder med foreningen stand ved indgangen. Tyngden var dog lagt på den faglige bustur, for det er virkeligheden, der tæller. Foreningens punkter omhandlede emner som vækstregulering og sortering af nobilis. Fotos, tekst og fine udstillinger kan være meget godt, men når man på stedet kan se og diskutere resultaterne med kollegaer, er der risiko for at vende hjem med ny viden og inspiration. De praksisorienterede punkter giver et mere virkelighedstro billede af foreningens forcer.

Internationale kontakter

Dansk Juletræsdyrkerforening er medlem af den Europæiske Forening for Juletræsdyrkere, og vi har en plads i bestyrelsen. Denne forening er ikke særlig aktiv, men vi finder, at det er nødvendigt at være med. Dels for at have et beredskab, så alle Europas producenter samlet kan agere overfor EU i forbindelse med politiske tiltag af betydning for vores branche. Dels medfører et aktivt medlemskab ligeledes et netværk, som kan anvendes i forbindelse med markedsovervågning, information om den udenlandske produktion og i forbindelse med landvindinger på produktions- og afsætningsområdet.

De tyske producenter har i de senere år arbejdet for en større organisering. Man har valgt at danne organisationer for hver enkelt delstat, og man forsøger at få et paraplyforbund op at stå for de nuværende 9 lokale delstatsforeninger. Dansk Juletræsdyrkerforening har etableret et tættere samarbejde med producentorganisationen i Schleswig – Holstein, idet denne organisation minder noget om den danske, men med væsentligt færre medlemmer. Vi har indledt systematiske orienteringer omkring priser og afsætning, men ikke noget formaliseret samarbejde.

I bestræbelserne på at samle de tyske producenter, holder tyskerne nu et årsmøde for de 9 regionale juletræsdyrkerforeninger. Mødet fandt i 2003 sted i Kassel i begyndelsen af februar, og vi var inviteret til at deltage i dette møde. Her fik vi det indtryk, at vidensniveauet hos de professionelle tyskerdyrkere er stadig stigende. Derimod er tyskernes viden om produktionens omfang, markedet og mulighederne for at præge og påvirke prisdannelsen meget begrænset. Det faglige udbytte af deltagelse i disse internationale møder kan være begrænset. Mere væsentligt er muligheden for at opbytte et netværk. Det kan være indgangen til indsamling af værdifuld information om, hvad der sker på det vigtige tyske marked.

De irske juletræsproducenter har vi igen årene haft en omfattende dialog med, da en række forhold i Irland og i Danmark kan sammenlignes. Sammen med irerne er der også etableret en systematisk udveksling af informationer om markederne.

På det nordiske plan er der for flere år siden etableret et formaliseret samarbejde, og dette er udbygget i løbet af 2003. I Sverige findes der ingen organisation, men her søger særligt de dansk-uddannede funktionærer i det sydlige Sverige naturligt dialog med foreningen. Vi har flere af de større sydsvenske producenter som medlemmer, og herigennem bliver der skabt en fælles indsats omkring afsætning og prisdannelse.

I forhold til USA har vi på tilsvarende vis haft et mangeårigt samarbejde på dialogbasis. Det er navnlig på forskningsområdet og indenfor produktudvikling, at dialogen er intens. Det giver et godt grundlag for at vurdere udviklingen i USA, og da der jo er en tendens til, at den amerikanske udvikling med ca. 5 års forsinkelse kommer til Europa, giver der os mulighed for at spore kommende trends i god tid.

Samarbejdspartnere

Det er nu en del år siden, at Forskningscenteret for Skov & Landskab (FSL) meddelte, at man nedlagde afdelingen for pyntegrønt. Med baggrund i blandt andet støtte fra Produktionsafgiftsfonden bliver der dog fortsat gennemført en hel del forskning indenfor området, og der er mellem foreningen og FSL en god dialog om, hvilke områder der skal sættes på. FSL er nu blevet en del af det

store center for Skov og Landskab, og de tidligere rådgivende udvalg er blevet væsentlig bredere i indhold og virke. Det er derfor nødvendigt, at der fortsat er en dialog på de mere konkrete områder, ligesom dialogen om en mere praktisk indgangsvinkel til forskningsprojekterne er blevet et prioriteret område for foreningens sekretariat og bestyrelse.

FSL, Skovskolen og Landbohøjskolen (KVL) har i 2003 endeligt fået gennemført sammenlægningen til det nye store institut – i daglig tale kaldet Skov og Landskab. Rent organisatorisk er den nye institution placeret med ophæng i KVL. Det er en spændende udvikling, som nok er nødvendig, for at de relativt små institutioner med relation til skovbrug kan overleve på længere sigt. Samtidig er det en udvikling, der medfører, at vores branche får sværere ved at komme igennem med synspunkter. Siden FSL's etablering i 1991 har Dansk Juletræsdyrkerforening haft en plads i FSL's bestyrelse. Det var jo en forudsætning for, at man i sin tid afleverede foreningens etablerede forsøgsvirksomhed, og overførte det daværende konsulenttilskud på 0,4 million kr. til FSL. Med den nye konstruktion har vi ikke længere en plads i bestyrelsen, der nu er mere individuelt sammensat af personer, som ikke nødvendigvis repræsenterer en bagvedliggende organisation. Vi er imidlertid så heldige, at Bo Jung fra vores bestyrelse er med i den nye centerbestyrelse. Det er vores håb, at det herigennem fortsat vil være muligt at bevare den gode dialog om nødvendig forskning og udvikling.

“ Med den nye konstruktion har vi ikke længere en plads i bestyrelsen... ”

Landbohøjskolens medarbejdere viser en stadig stigende interesse for branchen, idet disse nu har forstået, at der er mange spændende forskningsopgaver og mulighed for finansiering via Produktionsafgiftsfonden. Landbohøjskolen trækker ligeledes på sekretariatets ekspertise i forbindelse med undervisning og i forbindelse med de studerendes hovedopgaver. Fra foreningens side oplever vi det som en meget positiv udvikling, der giver en gensidig inspiration.

Danmarks Jordbrugsforskning har ligeledes set nogle forskningsmæssige muligheder i branchen, og navnlig afdelingerne i Flakkebjerg og Aarslev har nu henvendelser til sekretariatet og Produktionsafgiftsfonden. Denne institution er også underlagt krav om besparelser, og vi kan derfor frygte, at der ikke fremover vil være personer ansat, der interesserer sig for vores område.

Samarbejdet med Skov- og Naturstyrelsen er intensiveret og udbytterigt. I Styrelsen fore-

går der en række aktiviteter indenfor pyntegrøntområdet, som resten af branchen kan nyde godt af. Den overordnede statslige beslutning om at udfase pesticiderne på statens arealer har givet statsskovdistrikterne nogle meget store udfordringer. Omvendt vil de landvindinger, der sker på dette område, komme hele branchen til gode i løbet af nogle år. Branchen bør være glad for, at der fortsat bliver produceret juletræer og klippegørnt i statsskovene, så de lovforvaltende myndigheder kender produktionen til bunds. Sekretariatet har derfor udvidet dialogen med såvel styrelsens centralt placerede medarbejdere som distriktspersonalet, der med en stor indsats gennemfører mange spændende, men også svære udviklingsprojekter. Statsskovene er imidlertid også hårdt ramt af sparekniven, og sidst på året fik vi jo meddelelsen om, at der skulle spares på distriktspersonalet. Desværre er det gået ud over flere dygtige og engagerede pyntegrøntpersoner.

Med Miljøstyrelsen har vi ligeledes intensiveret samarbejdet. Både som fortsat medlem af følgegruppen omkring pesticidforskning indenfor skovbruget, men også i forbindelse med vore off label ansøgninger. Vi har herigennem fået opbygget et godt fagligt netværk til debatten om pesticiderne. Vi finder det meget glædeligt, at styrelsen de seneste år har prioriteret forskningsmidler til juletræsprojekter i retning af en pesticidfri dyrkning. Hermed viser endnu en statslig institution forståelse for, at de politiske beslutninger ikke kan stå alene. For at nå de politiske mål, er det nødvendigt at investere i udvikling af alternative metoder, før gammelkendte bliver skåret væk.

Vi har i årets løb holdt møder med Plantedirektoratet for at drøfte gødningsnormerne. Fra foreningens side ønsker vi en mere fleksibel norm, der tager hensyn til de jordbundsmæssige forskelle, der er i behovet for tilførsel af næringsstoffer. Vi er blevet meget positivt modtaget af de embedsmænd, der administrerer reglerne. Imidlertid kniber det med at få en positiv dialog med de øvrige jordbrugsorganisationer, idet der jo er politik i, hvor man skal regulere i kvælstofnormerne set i relation til vandmiljøplanerne.

Omkring herkomstkontrollen og certificering af frøimporter har vi i 2003 også haft en løbende dialog med Plantedirektoratet. Dansk Juletræsdyrkerforening tog i 2002 initiativ til at sammenkalde frøimportører og Plantedirektoratet til et møde med det formål at undersøge muligheden for en intensiveret kontrol af frøets oprindelse. Dette initiativ blev meget positivt modtaget af Plantedirektoratet, og ved fælles hjælp blev der på embedsmandsniveau etableret kontakt mellem Georgien og Danmark. Danske embedsmænd rejste både i 2002 og 2003 til Georgien, og der er nu etableret en løbende dialog på embedsmandsniveau. Disse drøftelser drejer sig om

Interessen for deltagelse i markvandringerne er stor, for her er der mulighed for at diskutere dyrkningsmæssige problemstillinger med kollegaerne on location.

at indføre retningslinier for nordmannsgran frøet, så de danske planteskoler og senere juletræsproducenterne kan opnå en større sikkerhed for herkomsten. Det er kendt for alle, at mange juletræsproducenter kunne ønske større tryk omkring angivelsen af proveniens, og vi vil i den kommende tid arbejde videre med dette problem.

Syns- og skønssager

I år 2003 er foreningen som sædvanligt blevet kontaktet i forbindelse med flere retslige tvister indenfor branchens område. Vi har således været retslig udpegede skønsmænd i 3 sager og udenrettig udpegede skønsmænd i 2 sager. Udpegningerne som syns- og skønsmænd viser, at foreningen også blandt advokater er kendt som brancheorganisationen indenfor juletræer. I den forbindelse bliver vi betragtet som en aktør, der leverer et uvildigt og fagligt godt stykke arbejde. Sagerne indhold spænder vidt, og berører alt fra planteleverancer over dyrkningsmæssige skader til afsætning. Samtidig bliver foreningen i stigende omfang brugt til at vurdere ejendommens handelspris i forbindelse med salg samt ved ejendommens overgang til selskabsform. I branchen er der som bekendt fra tid til anden en del investeringsprojekter, og i forbindelse med introduktionen af disse, bliver foreningens ekspertise ofte anvendt af såvel udbydere som potentielle investorer.

Igennem de sidste 20 år har der fra tid til anden været etableret investeringsprojekter vedrørende dyrkning af juletræer. Projekterne har været udbudt i såvel Danmark som andre europæiske lande. Nogle af projekterne er gået godt, men mange er gået skidt. Foreningen bliver i stigende grad kontaktet af den personkreds, der etablerer projekterne, og vi har valgt den politik at gå ind

i en positiv dialog med projektudbydere. Vores mål med denne dialog er, at prospektmaterialet bliver så objektivt og retvisende som muligt, så investorerne får reel baggrundsviden til vurdering af, om man skal gå med eller lade være. Igennem denne aktivitet får vi megen indsigt i de enkelte projekter, og herigennem kan vi rådgive de af vores medlemmer, der påtænker investering.

Dyrkningsområde

Kurser

I samarbejde med Efteruddannelsessektionen på Landbrugets Rådgivningscenter har der i marts måned været afholdt et kursus i dyrkning af juletræer og pyntegrønt. Efter deltagertallet at dømme, kan det konstateres, at interessen for flere dages kurser er aftagende. Enten er det svært at tage flere dage ud af dagligdagen, eller også er kurserne blevet for dyre efter bortfaldet af tilskud. Indenfor "formning af juletræer" er der på ejendomsniveau igen i 2003 blevet afholdt enkelte kurser med 3 til 6 deltagere, som har fundet sammen lokalt.

“ ...nødvendigt at oprette ekstra kursusdag, så der kunne blive plads til alle. ”

Temadage

I februar og marts måned blev der i samarbejde med Forskningscentret for Skov & Landskab afholdt 4 temadage om forårsarbejdet i juletræerne med stor succes, idet der var 315 deltagere. Interessen var så overvældende, at det var nødvendigt at op-

rette en ekstra kursusdag, så der kunne blive plads til alle. Emnerne omhandlede aktuelle og nye bekæmpelsesmidler, økonomien ved renholdelse, optimal gødsning, skadedyr og svampe, vækstregulering samt markedsforventninger.

I oktober måned var der en velbesøgt temadag på Clausholm med ca. 90 deltagere. Her var emnerne praktiske resultater af forårets behandlinger med de nye minimidler og resultater af vækstregulering ved forskellige behandlinger. Endvidere var der en orientering om markedet for grønt og juletræer samt mærkning af juletræer. Til sidst viste firmaet JUTEK forskellige rækkegående maskiner og redskaber.

Markvandring

Disse fandt sted i maj måned på henholdsvis Brahesborg, Gisseldelt Kloster og "A/S Plantningsselskabet Sønderjylland". Endvidere var der i forbindelse med foreningens generalforsamling arrangeret en ekskursion om eftermiddagen til Løvenborg Skovdistrikt. Emnerne på disse ekskursioner spændte vidt over anlæg af 2. generations kultur, anlæg af nordmannsgran skovkultur, plantestørrelse, lokalt proveniensvalg, tæt plantning, udtagspolitik, vanding, stabklipping, betydning af såring, højde/bredderegulering og problemer med lange grene og klippemetoder i nobilis. Interessen for at deltage i disse markvandring, hvor det er muligt at møde andre producenter og diskutere nære dyrkningsmæssige tiltag, er meget stor, idet der var ca. 250 deltagere.

Planteværnsmidler

For en række midler er der sket ændringer i godkendelsen. Et enkelt middel er forsvundet, mens et andet er kommet til. Ser vi fremad, må vi se i øjnene, at Simazin og

Inter-Terbuthylazin sandsynligvis forsvinder inden længe, og andre midler er under kritisk revurdering i øjeblikket.

Både fra myndighederne og kemikalieproducenterne oplever vi en stigende og meget frugtbar dialog, og hos begge parter bliver vi betragtet som en vigtig sparringspartner med en stor praktisk berøringsflade til erhvervet. I nogle tilfælde oplever vi ligefrem, at erfaringer og procedurer fra juletræsproduktionen bliver overført til andre erhverv. Året har været præget af megen debat om planteværnsmidler, og her er sagen om Roundup nok den mest kendte. Fra nogle af de grønne organisationer oplever vi en – til tider direkte usaglig – debat om brugen af "sprøjtegift", og her bliver juletræerne hvert år i november-december måned trukket frem som skrækkeseplet. Efter gentagne direkte henvendelse til de grønne organisationer, må vi desværre konstatere, at de slet ikke er interesseret i at indgå i en dialog med os. Det lader til, at man i stedet ønsker at bruge juletræerne til negative avisoverskrifter i forsøget på at rette op på en slatten medlemssituation. Så længe vi anvender planteværnsmidler, godkendt efter dansk lovgivning – som vel at mærke er en af de strammeste i Europa – må vi på det kraftigste tage afstand fra denne mistænkeliggørelse af de danske producenter i pressen.

Belært af historien må vi dog ikke sove på laurbærrerne, men skal hver dag søge at arbejde hen mod en til stadighed mere bæredygtig produktion såvel miljømæssigt, økonomisk som socialt. Princippet om "så lidt som muligt, så meget som nødvendigt" bør derfor altid gælde ved al brug af planteværnsmidler. Samtidig må vi ikke overse, at der kan være alternativer, men de bør vurderes i et hele, hvor man ikke bare skrāsikkert siger "nej til al sprøjtegift".

Off-label

"Off-label" er ved at være et almindelig teknisk betegnelse i fagsproget blandt de danske producenter. Begrebet dækker over, at et handelsprodukt er blevet godkendt til en afgrøde, som ikke fremgår af etiketten. I forbindelse med denne særlige godkendelse er det brugeren, som alene bærer ansvaret, hvis der opstår skader, fordi man har brugt produktet. Off-label vurderes at være et begreb, som vi vil komme til at arbejde med i en lang årrække fremover, for udvikling af nye planteværnsmidler er dyr og sker på europæisk niveau. Kemikalieproducenterne må derfor vurdere, i hvilke afgrøder der efterfølgende kan opnås en fornuftig indtjening, så investeringen kan blive tjent hjem. Her er juletræer og pyntegrønt arealmæssigt to af de mindre afgrøder, og selv om der i Danmark kan være

“ ...vi må på det kraftigste tage afstand fra denne mistænkeliggørelse af de danske producenter... ”

gode erfaringer med et produkt, prioriterer det multinationale moderselskab måske godkendelsen af andre midler højere.

I 2003 blev listen over off-label godkendte ukrudtsmidler øget med to navne: Ally og Gratil. Det er to handelsvarer, som rigtig mange producenter har brugt i vækstsæsonen, og der blev i løbet af året gjort en række erfaringer med dem.

Indenfor insektbekæmpelsen er der også kommet nye midler. På offentligt ejede arealer har man fra 1. januar 2003 ikke længere måttet bruge planteværnsmidler, dog er sprøjtemidler godkendt til økologisk jordbrug stadig tilladt her. Særligt Skov- & Naturstyrelsen – men også en række amter og kommuner – havde dermed ingen mulighed for at bekæmpe blandt andet almindelig ædelgranlus. På Skov & Land, KVL (det tidligere FSL) er der gennem de seneste 10 år forsket i en række alternative midler til bekæmpelse af almindelig ædelgranlus. De 3 mest lovende produkter – som ikke har givet skader gennem afprøvningerne – blev valgt ud efter anbefaling fra Skov & Land, KVL. I et tæt samarbejde mellem Skov- & Naturstyrelsen og Dansk Juletræsdyrkerforening lykkes det, inden udspring, at søge og opnå off-label tilladelse for handelsprodukterne Tanaco Koncentreret Insektsæbe, Duxon Insektsæbe

og Florina Prof. Det er henholdsvis to kaliumsæber og en paraffinolie, som alle er godkendt til økologisk jordbrug. Dermed var 3 lusemidler også off-label godkendt.

Produkterne blev taget i brug på en række statskovdistrikter, og i august måned begyndte der – uventet i forhold til de tidligere afprøvninger – at komme meldinger om skader i form af "svidninger" og gulfarvninger. Årsagen til skaderne er endnu ikke klarlagt, men er ved at blive undersøgt i et projekt – finansieret af PAF. Indtil årsagen er klarlagt, kan vi ikke anbefale at bruge de 3 produkter til bekæmpelse af almindelig ædelgranlus; selv om de i dag er off-label godkendt til nordmannsgran.

Økologiske sprøjtemidler bliver også pålagt pesticidafgift. Det politiske formål med afgiften er, at den skal virke adfærdsregulerende, så jordbrugeren på grund af prisen begrænser eller helt fravælger brugen af planteværnsmidler. I sagen om de alternative lusemidler synliggjorde kombinationen af midlernes pris og den nødvendige mængde, at pesticidafgiften er med til at skævvride økonomien til ugunst for de økologiske sprøjtemidler. Dansk Juletræsdyrkerforening arbejder i øjeblikket sammen med en række grønne organisationer på at forelægge problemstillingen for ministeren med henblik på at drøfte en omlægning af afgiften, så staten ikke stiller økologiske sprøjtemidler ringere end traditionelle.

Gødning

Efter flere års arbejde fra foreningens side lykkedes det at få ændret kvælstofnormen for de grovsandede jorder i opadgående retning til 100 kg N/ha om året. Mange produ-

Telefonen, men også e-mail og fax, er vigtige bindeled mellem medlemmerne og sekretariatet.

Mere end 500 personer har deltaget i sorteringsmøderne for juletræer, så her er foreningens budskaber kommet godt ud i kredsen af producenter.

center efterlyser dog generelt fortsat højere normer; særligt hvis man har en uens aldersfordeling med mange høstmodne træer, for her er det ikke muligt at "flytte" kvælstof fra de små træer over til de store. Politisk kan disse faglige argumenter dog være svære at komme igennem med, fordi der er et krav om en generel reduktion i tilførslen af kvælstof. Derfor er det også fremover nødvendigt at være dygtig til at økonomisere med sin kvælstofkvote – både med hensyn til gødsningstidspunkt og mængder, men også gødningstypen. Her kan brugen af organiske gødninger måske åbne op for nye muligheder. Muligheder både i forhold til planternes vækst, men også økonomisk, for måske kan man gratis få tilført kvælstof ved at lægge arealer til for husdyrgødning.

Generelt konsulentarbejde

Medlemmerne anvender i stort omfang telefonen som en direkte og hurtig kontakt til foreningens konsulenter. Det kan være spørgsmål om aktuelle dyrkningsmæssige eller tekniske problemer, såsom bekæmpelsesmidler, gødningstyper og -planer, skadedyrsbekæmpelse, vækstregulering eller eventuelle opståede skader. Såfremt det er muligt, bliver der givet et svar med det samme, men ofte kan det være nødvendigt først at se problemet. For eksempel ved at producenten sender en prøve af en gren, eventuelle skadedyr eller lignende til nærmere undersøgelse. I nogle tilfælde er det endda nødvendigt med et besøg i kulturen. Gennem indsendelse og opsamling af disse mange forskellige skadebilleder, bliver foreningens erfarings- og videnbank løbende opdateret og udbygget, og det er en viden, som kan komme andre medlemmer til gavn senere. Et stigende antal medlemmer ønsker en direkte kontakt med foreningens konsulenter

gennem medlemsbesøg. Baggrunden for et sådant besøg kan være ønsket om at optimere produktionen af juletræer gennem rådgivning om for eksempel bredde- og højde-regulering. Det kan også være en almindelig gennemgang af kulturene med udarbejdelse af planer for aktuelle tiltag, så som tilplantning, renholdelse, gødsning, skadedyrsbekæmpelse og eventuelt maskinudnyttelse.

Årets forløb

I de 2 første uger af januar måned havde vi meget lave temperaturer ned til omkring minus 20 grader i udsatte områder. Kulden fortsatte i marts og april måned med store temperaturudsving mellem nat og dag og meget tørt vejr. Dette betød omfattende frostskafer i mange dele af landet; både på små og store træer. Skaderne blev erkendt i foråret, idet knopperne ikke sprang ud. Ved gennemskæring af de døde knopper sås i de fleste tilfælde tydeligt en brun kerne, som tegn på at knopperne havde lidt skade. Frostskafer med knopdød til følge blev fundet både i nobilis og nordmannsgran, og man skal en del år tilbage, for at finde tilsvarende store skader. Rundt om i landet blev der i bevoksninger af nobilis i foråret konstateret røde nåle på skudårgange fra 2002 på grund af vinterudtørring og lave nattemperaturer. I midten af juni måned var der meldinger om angreb af gederamrust på nordmannsgran, hvor de angrebne nåle først bliver gule og senere røde for til sidst at falde af. Normalt er det kun spredte nåle, som er angrebet og falder af, og ofte er det derfor uden betydning ved et eventuelt salg. Igen i år 2003 blev der i juni og juli måned meldt om røde nåle og efterfølgende nåletab på de nye årsskud. Disse røde nåle, der betegnes som CSNN (Current Season Needle Necrosis), er et område, der vil blive under-

søgt nærmere i de kommende år. Tilsyneladende er det muligt at afhjælpe rødfarvningen gennem bladgødsning med calcium.

Op til salgssæsonen blev der flere steder fundet salgbare træer, der faldede og nærmest tabte den grønne farve. Der var tale om normalt grønne træer, der pludselig begyndte at miste farven fra toppen af og ned, både på nye og ældre nåleårgange. Årsagen kunne være meget lidt nedbør efter udbringning af gødning, kombineret med lave temperaturer i oktober.

Resultatet af vækstregulering af toppene i nordmannsgran har i 2003 været ganske godt hos de fleste producenter. Enkelte steder har resultatet ved kemisk behandling været for godt, idet toppene er blevet meget korte, og grenene i øverste grenkrans har rejst sig til lodret.

Af ovenstående ser man, at der stadig er mange områder i dyrkning af nordmannsgran og nobilis, som ikke er tilstrækkelig belyst. Derfor er det vigtigt, at man som producent er opmærksom på eventuelle skader eller uregelmæssigheder på træerne, og melder tilbage om disse iagttagelser, og dermed at være med til at opbygge en bedre viden på området.

Afsætningsområdet

Sorteringsmøder for klippegrønt

Med baggrund i flere medlemmers ønske om en opprioritering af arbejdet med klippegrønt blev der holdt 3 sorteringsmøder for dette produkt. Stederne var Skjoldenæsholm på Sjælland, Skovdyrkerforeningen Vejle Amt samt Buderupholm Skovdistrikt i Jylland. På møderne deltog også forskere fra Skov & Landskab, KVL, som holdt korte indlæg om nye resultater fra forskningen. Endelig var der udstillet relevante artikler til brug for

produktionen af klippegrønt. Trods et ekstra møde i forhold til året før, deltog kun ca. 100 medlemmer, hvilket er utilfredsstillende. Disse møder er ligeså nødvendige for producenterne af grønt som juletræsmøderne er det for juletræsortercenterne.

Sorteringsmøder for juletræer

5 dage i august måned var der sat kryds i kalenderen og tilføjet "sorteringsmøde for juletræer". Møderne var fordelt ud over hele landet fra Brovst i Nordjylland til Hovborg i Sydjylland samt på Fyn og Sjælland. Endelig var der et kombineret sorteringsmøde for både klippegrønt og juletræer på Bornholm. Afhængig af placering var møderne mere eller mindre velbesøgte, men sammenlagt mødte mere end 500 medlemmer op, så foreningens budskaber kom godt ud i kredsen af producenter.

En del af programmet var gennemgang af den nye Original Nordmann sortering, og dette blev debatteret hedt flere steder. I producentkredse er der generelt enighed om, at den traditionelle sortering i prima, standard og uklassificerbare træer ikke længere er anvendelig. ON-sorteringen blev derfor modtaget som den helt rigtige løsning for såvel producenter som eksportører.

Prisstatistikken

Efter de vejledende priser er faldet væk, har foreningen etableret en prisstatistik på baggrund af medlemmernes indberetninger. Den kan give branchen et billede af de priser, om producenterne har opnået i den forgangne sæson.

Belært af de første spæde erfaringer fra år 2002 gav prisstatistikken i 2003 et væsentligt mere uddybende og grundigt gennemarbejdet billede af handelsniveauet for både juletræer og klippegrønt. Statistikken blev til på baggrund af mere end 1,8 million juletræer og over 3.500 tons klippegrønt. Med

“ ...deltog kun 100 medlemmer, hvilket er utilfredsstillende... ”

denne "stikprøveintensitet" på henholdsvis 20 og 10% af eksporten, giver statistikken derfor et rimeligt retvisende billede af de faktiske forhold.

Ændring af sorteringen

I foråret 2003 tog bestyrelsen den principbeslutning, at årets sorteringsmøder blev sidste gang, hvor foreningen vil demonstrere sortering efter det europæiske reglement. Fremover vil kun ON-sorteringen, som også kendes fra mix-partier, blive brugt.

Fordelen er, at man her har en sortering, som afspejler, hvad markedet efterspørger helt ud til forbrugerledet. Samtidig det den sortering, som i vid udstrækning allerede i dag anvendes ved mærkning og handel. Sorteringen indebærer, at alle de oprindelige primatræer samt den bedste 2/3 af standardtræerne mærkes med én og samme etiket, nemlig en rød Original Nordmann. Derved sikres en kobling til den markedsføring, som branchen har ofret mere end 10 millioner kroner på at gennemføre i Tyskland og Østrig gennem de seneste 7 år.

Handelsaftaler og følgesedler

Som sædvanlig har der været stor interesse for at købe foreningens standardkontrakter og følgesedler til brug ved handel med juletræer og klippegrønt.

Vi så dog meget gerne, at endnu flere brugte disse fortrykte standardaftaler, for på den måde kan man forhindre en hel del af de reklamationssager, der hvert eneste år opstår. Ofte skyldes reklamationen, at man ikke har

været ikke grundig, da aftalen blev indgået, eller måske blot ikke fået aftalen på skrift. Både handelsaftaler og følgesedler er juridiske dokumenter, der er vigtige at have, når en handel af den ene eller anden årsag kører skævt.

Hjælp til handler

En række medlemmer benytter sig af mulighed for at få konsulenthjælp ved indgåelse af handler. Et sådant konsulentbesøg er selvfølgelig en indtægt for foreningen, men er det i endnu større grad for medlemmet. Ofte drejer en handel sig om et større parti træer, og der skal ikke flyttes mange kroner pr. træ, før konsulenten er betalt. Samtidig har man fået forsikring for, at handelen er indgået juridisk korrekt. Hvis man er usikker omkring handelsindgåelse, kan det være dyre penge at spare.

Original Nordmann varemærket

Den efterhånden velkendte Original Nordmann etiket bliver nu brugt i store dele af det danske eksportled. En del firmaer vælger dog fortsat at fremstille deres egne etiketter, og det er der ikke er noget til hinder for. I det forgangne år har vi dog måtte konstatere en stadig større begrebsforvirring omkring betydningen af de forskellige etiketter. Efterhånden er det kun fantasien, som sætter grænser for, hvordan en etiket med et Original Nordmann logo kan se ud. Det betyder en stor risiko for, at aftagerledet og ikke mindst forbrugerne vil opleve en uigennemsigthed, som er til skade for Original Nordmann logoet.

Foreningen har i det forgangne år i forbindelse med lanceringen af Original Nordmann sorteringen slået til lyd for at gøre etiketten mere ensartet fra træ til træ uanset størrelse og kvalitet. Den røde farve har i branche altid signaleret god kvalitet, og det er netop, hvad Original Nordmann står for. Derfor har vi arbejdet for, at rød bliver den almindelige grundfarve i en standardetiket for

Der skal tyndes ud på bordet med etiketter. Med Original Nordmann-sorteringen vil vi fremover kun komme til at arbejde med 2 kvalitetsklasser."

Original Nordmann. Ideen har kun delvist slået igennem i eksportørledet, som dog i vid udstrækning bruger princippet om den røde farve i deres udformning af etiketter. En decideret standardetiket står dog højt på arbejdsprogrammet for det kommende år, og her er eksportørernes opbakning naturligvis af afgørende betydning for et succesfuldt resultat.

Markedsovervågning

Sekretariatets medarbejdere har i sæsonen været på et ret omfattende rejseprogram for at holde sig orienteret om markederne i Europa. Særligt Tyskland, England, Østrig, Polen, Sverige og Norge har været rejsemål.

Reklamationer

Antallet af reklamationer har været meget højt i 2003. Mange opstår, fordi der bliver indgået mangelfulde aftaler i forbindelse med selve handelen. Her kunne ærgrelser været undgået ved en kort henvendelse til afsætningsmedarbejderen, før aftalen bliver underskrevet med de juridiske følger, det har. Langt de fleste reklamationer er dog blevet løst, uden at det har medført større juridiske slagsmål.

Afsætningsfremmende projekter i Tyskland og Polen

Efter et års pause kom arbejdet med Original Nordmann i gang i Tyskland og Polen igen, men tiden var fremskreden. Af den grund var muligheden for en decideret detailplanlægning begrænset. Der blev i kampagnen satset kraftigt på en stor synlighed i medierne. Ved særlige aktioner, rettet mod de elektroniske medier, er varemærket blevet godt eksponeret i både TV og på internettet. Hertil kommer naturligvis et stort antal artikler i den skrevne presse. Det har været tydeligt at mærke, at kampagnerne har ligget stille i 2002, og der har derfor været anvendt mange ressourcer på at relancere kampagnekonceptet – ikke mindst i Polen, hvor tingene stod helt stille i året før. Effekten har da også været synlig, og der er skabt et ganske godt udgangspunkt for de danske eksportører til igen at arbejde aktivt med Original Nordmann varemærket og de dermed forbundne sorteringer på de to store markeder.

Projekt Original Nordmann Direct

Foreningen var i 2002 involveret i et pilotprojekt med henblik på at etablere en organisation, der kunne formidle handel direkte mellem producenterne og de udenlandske kunder. Projektet, som blev ledet og gennemført af reklamebureauet Koop + Hagenkötter i Hamborg, blev ikke nogen succes, og blev behandlet på generalforsamlingen i 2003. I løbet af efteråret er de sidste løse ender omkring dette projekt knyttet, hvorefter sagen er helt og endeligt afsluttet. Projektet ved navn Original Nordmann

“ ...havde dog mistet markedsandele... ”

Direct er overtaget af en af de deltagende producenter, som kører videre med konceptet helt uden foreningens medvirken fremover.

Generel vurdering af sæsonen 2003

Ved sæsonens start i juli var der rimelig optimisme i branchen. Handelen i 2002 var på de europæiske markeder gået godt, og der var totalt udsolgt på hovedparten af markederne, hvilket til dels skyldtes et forsigtigt indkøb fra de udenlandske importører. Vi havde dog mistet markedsandele på især de tysktalende markeder, særligt fordi Original Nordmann kampagnen ikke var aktiv.

I hele juli og august gik det godt. Der blev handlet til samme priser og sortering som i 2002, og mange af eksportørerne meldte om større interesse end året før. Ved sorteringsmøderne i august blev denne positive stemning bekræftet – blandt andet ved ret stor enighed om sorteringslinien. Desværre kom det til at gå helt anderledes.

Det blev klarlagt, at udbuddet af træer i Danmark over ca. 1,70 meter var stort – og større end de tilbagemeldingerne fra medlemmerne havde vist. Omvendt var der meldinger fra udlandet om tørkeskader i Sydvesttyskland og Frankrig samt vinterfrostskader både fra vinteren 2001/2002 og 2002/2003. Disse sidste budskaber blev dog desværre ikke brugt i tilstrækkeligt stort omfang ved handelsindgåelse med udenlandske opkøbere. Samtidig blev det kendt for hele branchen, at de handelsindgåelser, der var foretaget i foråret og forsommeren mellem de store danske eksportører og de tyske kæder, var sket i et meget konkurrencepræget marked, og prisaftalerne var ikke gode. Dette var til stor ugunst for de danske producenter.

Handelen i september og oktober var derfor – for tredje år i træk – påvirket af denne udvikling. Markedet var trægt og handelsindgåelserne skete langsomt. Den sædvanlige "følen hinanden på tænderne" udviklede sig negativt set med producentøjne. "Isen" smeltede hos mange eksportører og producenter,

og priserne begyndte at sive. Samtidig så vi en meget uheldig påvirkning af sorteringen. De senere års ændrede fortolkning af sorteringsreglerne fortsatte. Vi kunne således ved besigtigelse af mærkede kulturer konstatere, at sorteringen var skredet med gennemsnitlig en kvalitetsklasse. Grundlaget for omdøbning af hele partier var således skabt, og omdøbningen blev flittigt brugt i konkurrencen om kunderne. Dette blev bekræftet, da der blev holdt møde mellem de nordtyske producentforeninger og Dansk Juletræsdyrkerforening.

Det træge marked – for både juletræer og klippegrønt – holdt sig helt frem til ultimo oktober. På dette tidspunkt kunne hverken købere eller sælgere vente længere, og afsætningen gled livligt. Desværre med en sortering og et prisniveau som var sivet noget i forhold til juli/august. Der var dog positive udviklinger. Det blev meget hurtigt klart, at der var mangel på små træer, og her oplevede vi stigende priser. Ligeledes lykkedes det at få budskabet om et vendepunkt i markedet sagt så ofte, at alle nu begyndte at tro på det. Her hjalp det meget, at vi fra foreningens side gik ud med flere pressemeddelelser, der blev flittigt refereret i dagspressen. Vi har derfor ikke, som i de to forgående år, oplevet en negativ prisudvikling fra ultimo oktober til medio december. Det er vores indtryk, at priserne i denne periode har været rimeligt stabile, og at såvel eksportører som producenter har stået fast overfor ønskerne om yderligere prisfald – men som flere udtrykte det: Vi kan vel heller ikke komme længere ned?

Afslutningen på sæsonen var ikke så positiv, som vi kunne have ønsket os. Bortset fra de små træer kunne alle udenlandske efterleveringer effektueres meget hurtigt, og der blev ikke – bortset fra små træer – tale om stigende priser i den sidste uges leveringer. Der var rigeligt med træer helt frem til lukketid. For klippegrøntets vedkommende var det bedre, idet der for enkelte sorteringer var tale om stigende priser i sæsonen. De fleste efterleverancher kunne her klares uden store problemer.

Vi har i begyndelsen af januar foretaget en rundspørge, for at danne os et billede af, dels hvor mange træer, der står tilbage i kulturerne og kunne have været solgt. Dels hvor mange træer, der stod tilbage på paller eller lå på læssepladserne. Af fældede træer er det vores skøn, at der på landsplan ligger 50–70.000 stk. Det er lidt flere end normalt, men set i lyset af en samlet hugst i Danmark på ca. 12 millioner træer er det ubetydeligt. I kulturerne er skønnet, at der er færre træer end i 2002. I 2002 gennemførte vi en grundig analyse, og nåede frem til, at der på landsplan var omkring 385.000 usolgte træer eller ca. 3,5% af høsten. For sæsonen 2003 vurderes dette tal at være omkring 200.000 stk.

Hvordan gik det så?

Juletræerne

Som det er nævnt under den generelle beskrivelse af sæsonen 2003, var der mangel på små træer. Alle partier op til 1,50 meter har været nemme at afsætte til stigende priser. Vi har set den positive udvikling, at priserne har været stigende igennem hele sæsonen – ikke meget, men tendensen er sikker. Dette skal også ses i lyset af, at markederne – og navnlig de nyere markeder – efterspørger små træer i stigende omfang. Flere af de større eksportører oplever en udvikling i retning af, at halvdelen af deres samlede mængde er træer er under 1,75 meter. For træer i højdeklassen 1,50–1,75 har der således været en positiv udvikling. Træer over 1,75 har derimod haft det svært. På de prismæssige indberetninger kan vi se en foreløbig tendens til, at der er sket et prisfald i forhold til 2002. Det er også vores generelle opfattelse igennem hele sæsonen,

“ ...sorteringen var skredet med en kvalitetsklasse... ”

at de gode træer over 1,75 har været svære at sælge til en fornuftig pris.

Sorteringen har, som tidligere nævnt, været et stigende problem. Fortolkningen af sorteringsreglementet er helt ude af trit med virkeligheden, og sorteringen har kun et formål – at skabe uigennemsigthed i markedet og presse prisen ned hos producenterne. Producenterne er samtidig for dårlige til at sige fra. Man er bange for at få den kolde skulder af opkøberen, hvis man ikke accepterer mærkningen, der generelt betragtes som skredet en hel kvalitetsklasse.

De store eksportører og producentsammenslutningerne bærer et stort ansvar for denne udvikling, som er meget uheldig for hele

branchen. Den værste konsekvens er jo, at vi med usvigelig sikkerhed udkonkurrerer de gode kunder – studehandlerne – og hjælper kæderne med at få en stigende markedsandel. Herigennem er den onde cirkel forstærket, og erfaringen viser jo, at styrkeforholdet mellem de professionelle indkøbere fra kæderne og de danske eksportører er til ugunst for producenterne.

For rødgran træerne har der været lyspunkter. Her har der været mangel på træer, og priserne er steget betragtelig. Vi er nu i den situation, at producentprisen for rødgran er højere end prisen for uklassificerede nordmannsgran træer.

Klippegrønt

Markedet for nobilis klippegrønt har været stabilt, og der har ikke været vanskeligheder med at afsætte velsorterede partier i de tilgængelige mængder. Markedet åbnede lidt senere end normalt, og dette medførte kapacitetsproblemer, idet tiden på en del

Vi skal frem til, at der kun er to kvaliteter, fordi:

- Det vil gøre det mere gennemskueligt, hvad det er for en vare, vi sælger.
- Det bliver lettere at genkende varen, når den kommer på markedet i udlandet.
- Træerne ikke kan blive omdøbt på vej fra producent til forbruger.
- Producenten så kan få en fair pris, der som minimum dækker produktionsomkostningerne.

ejendomme blev knap, når man også skulle skove juletræer. Priserne på nobilis har stort set været som sidste år, men med en negativ udvikling på enkelte sorteringer.

Desværre har vi en håndfuld store udbydere, der udbyder betydelige mængder usorteret nobilis. Disse partier presser markedet for især ungdomsvarer, og det har generelt set medført et prisfald. Der er intet i markedet, som indikerer, at det er nødvendigt. Forklaringen er ganske enkelt en dårlig markedsadfærd fra nogle få udbydere. På hjemmemarkedet er udviklingen positiv. Der er et klart større forbrug af nobilis på kirkegårdene og i detailhandelen.

For nordmannsgran klip har udviklingen været som de sidste tre år. Der har været rigelige mængder af klip fra resttræer i juletræskulturerne, men med et par lyspunkter. Prima varerne har oplevet en positiv udvikling med stigende priser. Ved klippesæsonens begyndelse viste det sig mange steder vanskeligt at lave en kvalitativ god vare. Der var skader og gulfarvning, og de medførte, at de producenter, der kunne lave en velsorteret prima vare, dels kunne få en højere pris, og dels kunne afsætte alle de mængder, de kunne nå at klippe. Bortset fra de stigende priser på prima varerne har den generelle pris for juletræsklip ligget på niveau med sidste år.

● Rodfræsning	 BRDR. HØJRUP A/S Skoventreprenører Skovgade 20 7300 Jelling Biltel. 20 73 71 73 22 25 50 21 Fax 76 80 14 00
● Udkørsel af juletræer i containere	
● Maskinplantning	
● Oprilning	
● Rydning af stød og kvas	
● Knusning	

 <i>En vifte af muligheder</i>	ASM ØSTERVANG giver dig en bred vifte af muligheder at vælge imellem, indenfor skovbrug, til konkurrencedygtige priser. Du er naturligvis velkommen til at kontakte os, for yderligere oplysning eller for at få tilsendt prospekt.
	ASM ØSTERVANG · www.asm-ostervang.dk Tlf. 98 56 52 50 · Fax 98 56 55 52 · Terndrupvej 28 · Astrup · 9510 Arden
Netmaskine · Hegnsudruller · Plantemaskine: 1- 2- eller 3-rækkes · Pallegafler Transportvogn · Spidser · 1-armet sprøjtebom Ny stærk 1 rækket plantemaskine til plantning mellem stød	

LEVINSEN SKOVFRØ A/S

(Levinsen Treeseed LTD)

Vi handler med skovfrø -
og ikke med andet!
Det sikrer uafhængig rådgivning og kvalitet i levering.

Med venlig hilsen
Niels Arp-Hansen

LEVINSEN SKOVFRØ A/S
Nørre Herlevvej 4
3540 Lyngø
Tlf. 48 18 75 27 Fax. 48 18 74 81
e-mail: levinsen@treeseed.com

